2

อิทธิพลส่งผ่านของการให้คำแนะนำปรึกษาที่เชื่อมโยงแรงบันดาลใจ ความสามารถทางนวัตกรรมและความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการไปสู่ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของสมาชิกศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา

The Transmission Influences of Mentoring Connecting Inspiration, Innovativeness and Entrepreneurial Readiness Towards Entrepreneurial Intention of The Vocational Entrepreneurship Incubator Center Members

พรรณสิยา นิธิกิตติ์สุขเกษม บุญฑวรรณ วิงวอน และ เผ่าไทย วงศ์เหลา

Pansiya Nithikitsookkasem Boonthawan Wingwon and Paothai Vonglao

2

อิทธิพลส่งผ่านของการให้คำแนะนำปรึกษาที่เชื่อมโยงแรงบันดาลใจ ความสามารถทางนวัตกรรมและความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ ไปสู่ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของ สมาชิกศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา

The Transmission Influences of Mentoring Connecting Inspiration, Innovativeness and Entrepreneurial Readiness Towards Entrepreneurial Intention of The Vocational Entrepreneurship Incubator Center Members

พรรณสิยา นิธิกิตติ์สุขเกษม[1] บุญฑวรรณ วิงวอน[2] และ เผ่าไทย วงศ์เหลา[3]

Pansiya Nithikitsookkasem Boonthawan Wingwon and Paothai Vonglao

[1]คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง จังหวัดลำปาง 52100 ประเทศไทย

Faculty of Management Sciences, Lampang Rajabhat University, Lampang 52100, Thailand e-mail : jpansiya@outlook.com

[2]คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง จังหวัดลำปาง 52100 ประเทศไทย

Faculty of Management Sciences, Lampang Rajabhat University, Lampang 52100, Thailand e-mail : boonthawan2009@gmail.com

[3]คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี 34000 ประเทศไทย

Faculty of Sciences, UbonRachathani Rajabhat University, UbonRachathani 34000,Thailand e-mail : paothai@hotmail.com

Received *: July 14, 2021* ***Revised*** *: August 7, 2021* ***Accepted*** *: August 26, 2021*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) ศึกษาความสำคัญด้านการให้คำแนะนำปรึกษา แรงบันดาลใจ ความสามารถทางนวัตกรรม ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ และความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (2) ศึกษาอิทธิพลส่งผ่านของการให้คำแนะนำปรึกษาที่เชื่อมโยงแรงบันดาลใจ ความสามารถทางนวัตกรรมและความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการไปสู่ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ และ (3) ศึกษาองค์ประกอบของความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของรัฐบาล 393 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลาย

ขั้นตอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติอนุมานวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยสมการโครงสร้างด้วยโปรแกรม LISREL ผลการวิจัยพบว่า การให้คำแนะนำปรึกษามีความสำคัญมากที่สุดเป็นอันดับแรก โดยที่ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการและแรงบันดาลใจมีความสำคัญมากที่สุดเช่นกัน ยกเว้นความสามารถทางนวัตกรรมมีความสำคัญระดับมาก โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง χ^2 = 161.85 df=140 p-value=0.09884 RMSEA=0.016 RMR=.011 NFI=1 NNFI=1 GFI=.98 AGFI=.95 อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้และสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ระดับนัยสำคัญ .01 โดยการให้คำแนะนำปรึกษามีอิทธิพลส่งผ่านต่อแรงบันดาลใจมากที่สุด รองลงมา คือ การให้คำแนะนำปรึกษามีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถทางนวัตกรรม แรงบันดาลใจมีอิทธิพลทางตรงต่อความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ ความสามารถทางนวัตกรรมมีอิทธิพลทางตรงต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ ผลการศึกษาองค์ประกอบของความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการขึ้นอยู่กับการให้คำแนะนำปรึกษาผ่านแรงบันดาลใจและความสามารถทางนวัตกรรมที่เชื่อมโยงกับความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ

คำสำคัญ : การให้คำแนะนำปรึกษา; แรงบันดาลใจ; ความสามารถทางนวัตกรรม; ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ; ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ

Abstract

The objectives of this research were (1) to study the importance of giving advice, inspiration, innovation capability, entrepreneurial readiness, and entrepreneurial intent (2) to study the transmission influence of mentoring that connects inspiration, innovativeness, and entrepreneurial readiness towards entrepreneurial intention; and (3) to study entrepreneurial intention element. It is a quantitative research. The research tool was a questionnaire. The sample group consisted of 393 members of the government vocational

entrepreneurship incubator center using a multistage probability sampling technique. Data were analyzed by using descriptive statistics for frequency, percentage, and standard deviation. Inferential statistics were used to analyze correlation by structural equations with LISREL program. The results of the research showed that mentoring was the most important first. The entrepreneurial readiness, entrepreneurial intention, and inspiration were also of the utmost importance. Except innovativeness was of high importance with conformity index χ^2=161.85 df=140 p-value=0.09884 RMSEA=0.016 RMR=.011 NFI=1 NNFI=1 GFI=.98 AGFI=.95. These were within the acceptable range and was consistent with the empirical data at the .01 level of significance. The most transmission influence was inspiration, followed by mentoring had a direct influence on innovativeness. Inspiration had an indirect influence on entrepreneurial readiness. Innovativeness had a direct influence on entrepreneurialintention. The research results of entrepreneurial intention element was based on providing mentoring through inspiration and innovativeness that linked to entrepreneurial readiness.

Keywords : Mentoring; Inspiration; Innovativeness; Entrepreneurial Readiness; Entrepreneurial Intention

บทนำ

ปัจจุบันการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการเป็นหนึ่งในทักษะสำคัญแห่งศตวรรษ ที่ 21 ที่ได้รับความสนใจและมีการดำเนินการเพิ่มมากขึ้น เพราะผู้ประกอบการเป็นผู้ขับเคลื่อนธุรกิจด้วยการประยุกต์ใช้นวัตกรรมมาสนับสนุนให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การสร้างคุณค่า และเพื่อสร้างความแตกต่างจากธุรกิจอื่น ๆ โดยอาศัยความสามารถของนวัตกรรมมาสร้างให้เป็นโอกาสสำหรับธุรกิจเพื่อกระตุ้นระบบเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ

Porter (1980) ทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดี ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงได้มีการกำหนดแนวคิดและยุทธศาสตร์การเรียนรู้ในเนื้อหาเชิงสหวิทยาการ โดยการส่งเสริมในหลักสูตรเพื่อสอดแทรกทักษะเกี่ยวกับการเงิน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ รวมถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง 3 ด้าน คือ (1) รู้วิธีการที่เหมาะสมสำหรับการสร้างโอกาสเชิงเศรษฐกิจ (2) เข้าใจบทบาทเชิงสังคม และ (3) ใช้ทักษะการเป็นผู้ประกอบการในการยกระดับและเพิ่มประสิทธิผลด้านอาชีพอิสระเข้าไปในการจัดการเรียนการสอนในทุกระดับ กระทรวงศึกษาธิการ (2561) โดยที่การเป็นผู้ประกอบการถูกมองว่าเป็นหนึ่งในวิธีในการแก้ไขปัญหาการว่างงาน Andersen and Hougaard (2017) และยังก่อให้เกิดการสร้างงานในเยาวชนคนรุ่นใหม่ได้อีกด้วย

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ดำเนินงานโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษาซึ่งอยู่ในแผนงานบูรณาการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มุ่งให้ความรู้ด้านธุรกิจและส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการ โดยกำหนดให้ทุกสถานศึกษาจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีประสบการณ์การทำธุรกิจทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อนำความรู้และประสบการณ์ต่อยอดไปเป็นผู้ประกอบการสร้างอาชีพและสร้างรายได้ต่อไปในอนาคต โดยที่สภาพปัญหาของผู้ให้คำแนะนำปรึกษาจากภายในสถานศึกษา คือ ภาระงานประจำในการปฏิบัติงานสอนมากไม่มีความชำนาญ ในการให้คำแนะนำปรึกษาภาคปฏิบัติ เนื่องจากไม่ได้มีประสบการณ์ตรงจึงเป็นข้อจำกัดที่ทำให้ไม่สามารถสนับสนุนความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการให้กับสมาชิกและส่งผลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ ถึงแม้สมาชิกจะได้รับการฝึกอบรมเพื่อให้มีความพร้อมในการประกอบธุรกิจผ่านผู้เชี่ยวชาญและครูที่ปรึกษาธุรกิจตามโครงการและแผนงานของศูนย์ฯ แต่เป็นการดำเนินการภายใต้ระยะเวลาและงบประมาณอันจำกัด ส่งผลทำให้สมาชิกขาดแรงบันดาลใจที่จะสร้างความฝัน ความคิดและการลงมือปฏิบัติในการเริ่มต้นที่จะวางแผนเป็นผู้ประกอบการในอนาคต สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2562) รวมถึงการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ อยู่ในระดับต่ำ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2558) หรือสมาชิกของศูนย์ฯ บางแห่งมีการประยุกต์ใช้

ความสามารถทางนวัตกรรมค่อนข้างต่ำจึงทำให้มีผลิตภัณฑ์เดิมๆ เพราะขาดการประยุกต์ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาบูรณาการกับการดำเนินธุรกิจ Gozukara and Kolakoglu (2015 : 34) ซึ่งข้อมูลเหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อแรงจูงใจของบุคคลที่สนใจอยากเริ่มต้นทำธุรกิจ

2

อย่างไรก็ดี ถึงแม้สมาชิกส่วนใหญ่ได้ผ่านการบ่มเพาะไปแล้วแต่ก็ยังไม่สามารถเริ่มดำเนินธุรกิจของตนเองได้รวมถึงไม่มีแผนการเริ่มต้นธุรกิจในอนาคต ซึ่งสถิติของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาที่ผ่านมาพบว่ามีเพียงร้อยละ 14.40 เท่านั้นที่เข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการอย่างแท้จริง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2562) เหตุผลเพราะมีเงินทุนหมุนเวียนรวมถึงที่ดินและอุปกรณ์ในการประกอบอาชีพค่อนข้างน้อย ผลการศึกษาของ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2558) ยังกล่าวถึง อุปสรรคในการทำธุรกิจและทำให้สมาชิกไม่สามารถค้นหาความต้องการของตนเองในการประกอบอาชีพเพราะมีความกังวลในศักยภาพที่เป็นข้อจำกัดของตนเองไม่ว่าจะเป็นเงินลงทุน ความไม่พร้อมที่จะเป็นผู้ประกอบการ มองไม่เห็นโอกาสในการประกอบการธุรกิจตลอดจนขาดความคิดสร้างสรรค์หรือความสามารถทางนวัตกรรมเพื่อให้มีความแตกต่างเหนือกว่าคู่แข่ง ดังนั้น จากสารสนเทศและปัญหาที่กล่าวมา คณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาองค์ประกอบของความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของสมาชิกศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาเพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1) เพื่อศึกษาความสำคัญด้านการให้คำแนะนำปรึกษา แรงบันดาลใจ ความสามารถทางนวัตกรรม ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการและความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของสมาชิกของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา

2) เพื่อศึกษาอิทธิพลส่งผ่านของการให้คำแนะนำปรึกษาที่เชื่อมโยงแรงบันดาลใจ ความสามารถทางนวัตกรรมและความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการที่มีต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของสมาชิกศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา

3) เพื่อศึกษาองค์ประกอบของความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของสมาชิกศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

H1 : สมมติฐานที่ 1 การให้คำแนะนำปรึกษามีอิทธิพลต่อแรงบันดาลใจ

H2 : สมมติฐานที่ 2 การให้คำแนะนำปรึกษามีอิทธิพลต่อความสามารถทางนวัตกรรม

H3 : สมมติฐานที่ 3 การให้คำแนะนำปรึกษามีอิทธิพลต่อความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ

H4 : สมมติฐานที่ 4 แรงบันดาลใจมีอิทธิพลต่อความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ

H5 : สมมติฐานที่ 5 ความสามารถทางนวัตกรรมมีอิทธิพลต่อความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ

H6 : สมมติฐานที่ 6 ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1) การให้คำแนะนำปรึกษา (Mentoring) จำแนกตามลักษณะงานในหน้าที่ความรับผิดชอบได้ 2 ลักษณะ Kram (1983 : 614) คือ (1) หน้าที่อันเกี่ยวเนื่องกับวิชาชีพ เช่น การสนับสนุนส่งเสริมการสอนและให้ข้อมูลป้อนกลับ และ (2) หน้าที่อันเกี่ยวเนื่องกับจิตวิทยา เช่น การเป็นบุคคลต้นแบบ ส่งเสริมและให้เกียรติ โดยที่ผู้ให้คำแนะนำปรึกษาที่มีประสบการณ์ทางธุรกิจปฏิบัติต่อผู้รับคำแนะนำปรึกษาด้วยความเอื้ออาทรเป็นปัจจัยสนับสนุนที่จำเป็นเพื่อการประกอบการธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ Malebana (2014 : 1021) รวมไปถึงการจัดการลักษณะที่หลากหลายของหน้าที่การให้คำปรึกษาในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านต่างๆ และการสนับสนุนทางอารมณ์ที่เป็นพื้นฐานสำคัญของการศึกษาความเป็นผู้ประกอบการ (Burks, Jensen and Kagan (2017); Stolz (2015) ทั้งในสถาบันการศึกษาและหน่วยงานจัดตั้งโดยการส่งมอบโปรแกรมการให้คำแนะนำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพทั้งการสรรหาผู้ให้คำแนะนำปรึกษาการคัดเลือกผู้รับคำแนะนำ

ปรึกษาการจับคู่รวมทั้งเครือข่ายการให้คำแนะนำปรึกษาที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

2) แรงบันดาลใจ (Inspiration) มีบทบาทสำคัญในกระบวนการสร้างสรรค์และอาจมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงความรู้ความเข้าใจ (Cognition) การแสดงอารมณ์ (Affect) และพฤติกรรม (Behavior) เนื่องจากผู้ประกอบการเปิดรับแนวคิดใหม่ ๆ ได้มากกว่าบุคคลอื่น ๆ มีคุณลักษณะของการเปิดกว้างต่อประสบการณ์ มีความทะเยอทะยานไม่กลัวความล้มเหลวและตอบสนองต่อแนวคิดเหล่านั้นโดยมีแรงจูงใจเป็นรางวัล (Wartiovaaraa, Lahtia and Wincent (2018 : 551) โดยที่แรงบันดาลใจเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการให้คำแนะนำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ Eller, Lev and Feurer (2014 : 815-820) ซึ่งผู้รับคำแนะนำปรึกษาจะได้รับการสนับสนุนทางอารมณ์และสังคมจากผู้ให้คำแนะนำปรึกษาทางธุรกิจ (Nabi, Walmsley and Akhtar (2019 : 9) ให้สามารถพัฒนาจุดแข็งของตนเองและบรรลุเป้าหมายขององค์การ Ekpoh and Ukot (2019 : 137

3) ความสามารถทางนวัตกรรม (Innovativeness) ที่องค์การธุรกิจต่างก็ต้องการที่จะสร้างความผูกขาดทางการดำเนินธุรกิจด้วยการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันเหนือคู่แข่งจากการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมต่าง ๆ มาใช้ในกระบวนการผลิตเป็นสินค้าและบริการใหม่ ๆ Schumpeter (1934) โดยที่ผู้ให้คำแนะนำปรึกษาด้านธุรกิจได้ส่งเสริมและแบ่งปันประสบการณ์เกี่ยวกับความสำเร็จและความล้มเหลวของธุรกิจแล้ว ผู้รับคำแนะนำปรึกษาสามารถเขียนแนวคิดทางธุรกิจที่แสดงถึงความสามารถทางนวัตกรรมที่มีความทันสมัยสอดรับกับสถานการณ์ในปัจจุบันเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณหรืออุปกรณ์/เครื่องมือในการประกอบการได้ในที่สุด Olugbola (2017 : 169)

4) ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Readiness) ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการเป็นคุณลักษณะของผู้ที่มีความพร้อมทางสติปัญญามีแนวโน้มที่จะเอาชนะคู่แข่งได้ดีกว่า Gibb and Ritchie (1982 : 27) โดยที่ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ คือ การรวมกลุ่มของลักษณะส่วนบุคคลที่แยกคนที่มีความพร้อมเป็นผู้ประกอบการออกจากคนทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

ความสามารถในการสังเกตและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้วยตนเอง Coduras, Manuel, Alvarez and Ruiz (2016 : 101) สะท้อนให้เห็น ถึงการรับรู้โอกาส ความมั่นใจในความสามารถในการเริ่มต้นธุรกิจและการทำความรู้จักผู้ประกอบการอื่น Braunerhjelm (2014) ผู้ที่มีประสบการณ์สูงในการประกอบธุรกิจให้ความช่วยเหลือผู้อ่อนประสบการณ์ให้สามารถหลีกเลี่ยงข้อผิดพลาดและลดความเสี่ยงในการลงทุนและตัดสินใจเลือกธุรกิจอย่างชาญฉลาดและอดทนเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาที่ไม่คาดคิด อีกทั้งยังมีทักษะในการแก้ไขปัญหาส่วนตัวและอาชีพโดยการกระตุ้นการตั้งคำถามตนเอง Etienne and Cynthia (2015 : 326-327) โดยที่การให้คำปรึกษาเป็นเครื่องมือที่เอื้ออำนวยต่อพัฒนาการในการเป็นผู้ใหญ่และการเติบโตในอาชีพ Kram (1983) เพราะไม่เพียงส่งผลต่อเลือกอาชีพแต่ยังเป็นหนทางในการพัฒนาเศรษฐกิจอีกด้วย Olugbola (2017 : 8)

การให้คำแนะนำปรึกษาด้วยตนเองของผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์สูงเป็นเครื่องมือทางการสื่อสารที่ดีสำหรับผู้ริเริ่มธุรกิจใหม่ Braunerhjelm (2014) โดยที่การบอกเล่าประสบการณ์ตรงของผู้มีประสบการณ์สูงในการประกอบธุรกิจเป็นแรงบันดาลใจที่มีศักยภาพในการสนับสนุนความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการได้ Johannisson (2014 : 251) ซึ่งผลของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากข้อมูลเชิงลึกที่สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ Wartiovaaraa, Lahtia and Wincent (2018 : 551)

ความสามารถทางนวัตกรรมเป็นคุณลักษณะที่โดดเด่นและสำคัญของการเป็นผู้ประกอบการ Schumpeter (1934) โดยที่ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการเป็นคุณลักษณะที่โดดเด่นจนสามารถแยกผู้ประกอบการออกจากคนทั่วไปได้อย่างชัดเจน ได้แก่ บุคลิกภาพ ทักษะ แรงจูงใจ สติปัญญา และความเต็มใจในการริเริ่มธุรกิจ Daramasetiawan (2018); Coduras, Manuel, Alvarez and Ruiz (2016 : 101); Braunerhjelm (2014) โดยที่ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการต้องได้รับการพัฒนาความสามารถทางนวัตกรรมและความสามารถเชิงรุก Olugbola (2017 : 8)

5) ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Intention) เป็นความตระหนักและความมั่นใจของบุคคลว่ามีแนวโน้มที่จะสร้างกิจการและมีแผนที่

จะทำกิจการนั้นในอนาคต Schumpeter (1934) รวมไปถึงแนวโน้มที่จะก่อตั้งธุรกิจของตนเองจะถูกเร่งให้เกิดขึ้นโดยเหตุการณ์หรือความเปลี่ยนแปลงในชีวิตประจำวัน Shapero and Sokol (1982) โดยที่ความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการเป็นขั้นแรกของการเริ่มต้นสร้างธุรกิจเนื่องจากความตั้งใจเป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่จะทำในอนาคต Ajzen (1991 : 179) มีรูปแบบความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย การรับรู้ของสภาพแวดล้อม (การเมือง เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม) และการประเมินความพร้อม (แรงจูงใจ ทัศนคติ ความสามารถ) Kallas (2019 : 13)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณดำเนินการช่วง พ.ศ. 2562-2563 ดังข้อมูล ต่อไปนี้

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ สมาชิกศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาภาครัฐบาลที่จำนวน 18,895 คน ซึ่งเป็นศูนย์ฯ ที่ได้รับการรับรองผลการประเมินระดับชาติ 5 ระดับดาว ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 428 แห่ง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2562)

กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา จำนวน 50 แห่ง โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่จำนวน 10 เท่าของตัวแปรสังเกต ซึ่งงานวิจัยมีจำนวน 4 ตัวแปร ดังนั้นจึงได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 หน่วยตัวอย่าง ตามเกณฑ์การกำหนดขนาดของตัวอย่างงานวิจัยที่การวิเคราะห์สมการโครงสร้างควรมีขนาดตัวอย่างอย่างน้อย 10 เท่าตัวแปรสังเกต Nunnally (1978) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนโดยการกำหนดสัดส่วนจำนวนศูนย์ฯ มีระดับดาวและภูมิภาคเป็นชั้นภูมิเนื่องจากจำนวนศูนย์ฯ แต่ละภูมิภาคไม่เท่ากัน

2) การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือสมาชิกของศูนย์ฯ ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างจำนวน 50 แห่ง ตอบแบบสอบถามออนไลน์ผ่านระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้เวลา 1 เดือน ในการเก็บข้อมูลและได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน 393 ชุด คิดเป็นร้อยละ 98.25

เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถาม ที่มีลักษณะของข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ Likert (1932) แปลผลคะแนนโดยรวมใช้ค่าเฉลี่ยที่มีค่าตั้ง 1.00-5.00 โดย Best (1977) พัฒนามาจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยมีผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ที่มีความเชี่ยวชาญด้านตลาด ด้านการบริหารจัดการด้านการวิจัย ด้านสถิติ และด้านการอาชีวศึกษา เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้เกณฑ์วัดความสอดคล้องด้วย IOC (Index of item objective congruence) และใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกข้อคำถามและพิจารณาข้อคำถามที่ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.50-1.00 Kelloway (2015) หากข้อคำถามใดที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ได้ดำเนินการตัดทิ้งไปเพราะข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ผลการทำ IOC พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 ด้านความเชื่อมั่น (Reliability) ผลจากการหาค่า Cronbach's Alpha (α) พบว่า ด้านการให้คำแนะนำปรึกษา = 0.94 ด้านแรงบันดาลใจ= 0.92 ด้านความสามารถทางนวัตกรรม = 0.96 ด้านความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ = 0.94 และความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ = 0.95 และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ที่ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาเอกชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยในครั้งนี้แต่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 แห่ง ๆ ละ 10 คน รวมจำนวน 50 คน โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ = 0.98 เป็นไปตามเกณฑ์ค่าความสอดคล้องภายใน (α) ≥ 0.70 (Nunnally, 1978)

3) การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนาหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติอนุมานวิเคราะห์ด้วยตัวแบบสมการโครงสร้าง (Structure equation model : SEM) ด้วยโปรแกรม LISREL เพื่อวิเคราะห์ตัวแปรภายนอก (Exogenous variable) ตัวแปรภายใน (Endogenous variable) วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory factor analysis : CFA) โดยเลือกข้อคำถามที่มีน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ที่มีตัวแปรสังเกตซึ่งมีความสำคัญมากที่สุดในการวัด 5 อันดับแรก โดยตัวแปรที่ 1 คือ การให้คำแนะนำปรึกษามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง 0.91-0.86 ตัวแปรที่ 2 คือ แรงบันดาลใจมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง 0.77-0.71 ตัวแปรที่ 3 คือ ความสามารถทาง

นวัตกรรมมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง 0.91-0.80 ตัวแปรที่ 4 คือ ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง 0.69-0.58 และตัวแปรที่ 5 ความตั้งในการเป็นผู้ประกอบการมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง 0.83-0.79 ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขของ SEM (Kelloway, 2015) การประมาณค่าพารามิเตอร์ (Estimation the parameter) เป็นการวิเคราะห์จากข้อมูลที่เก็บจากหน่วยตัวอย่าง การประเมินความสอดคล้องของโมเดล (Evaluating the data model fit) เพื่อประเมินความสอดคล้องของโมเดลองค์ประกอบจากการพิจารณาค่าสถิติของผลการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-square statistic) ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Rook mean square error of approximation : RMSEA) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of fit index : GFI) ค่าดัชนีวัดความเหมาะสมพอดีที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted goodness of fit index)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการศึกษา ระดับความสำคัญของการให้คำแนะนำปรึกษา แรงบันดาลใจ ความสามารถทางนวัตกรรม ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการและความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของสมาชิกศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา พบว่า สมาชิกศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาให้ความสำคัญกับการให้คำแนะนำปรึกษาเป็นอันดับแรกซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.32,S.D.=0.78) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การได้รับการดูแลด้วยความเอาใจใส่ เอื้ออาทรจากพี่เลี้ยง ($\overline{X}$ =4.38) รองลงมา คือ แบบอย่างของพฤติกรรมเจตคติ ค่านิยมที่ได้รับจากพี่เลี้ยง การได้รับการส่งเสริมให้คิดและกระทำด้วยวิธีการใหม่ ๆ จากพี่เลี้ยง ($\overline{X}$ =4.37 และ $\overline{X}$ =4.36) อันดับที่สอง คือ ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.30,S.D.=0.78) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การมีความต้องการประสบความสำเร็จ ($\overline{X}$ =4.49) รองลงมา คือ การมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย และการมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้บรรลุความสำเร็จ ($\overline{X}$ =4.40 และ $\overline{X}$ =4.38) อันดับที่สาม คือ ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.25, S.D.=0.80) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พบว่า ความสนใจที่จะสร้างกิจการของตนเองในอนาคต

($\overline{X}$ =4.45) รองลงมา คือ การมีเป้าหมายที่จะเป็นเจ้าของธุรกิจ และความสามารถในการประกอบธุรกิจได้ในทุกสถานการณ์ ($\overline{X}$ =4.36 และ $\overline{X}$ =4.29) อันดับที่สี่ คือ แรงบันดาลใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.21,S.D.=0.80) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การสร้างความร่วมมือกับเพื่อนร่วมงาน ($\overline{X}$ =4.35) รองลงมา คือ ความกระตือรือร้นในการทำงานโดยไม่ได้ถูกบังคับและการมีบุคคลต้นแบบในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ ($\overline{X}$ =4.30 และ $\overline{X}$ =4.26) อันดับสุดท้าย คือ ความสามารถทางนวัตกรรมที่อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.13, S.D.=0.86) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การแสวงหาโอกาสในธุรกิจใหม่ ๆ อยู่เสมอ ($\overline{X}$ =4.23) รองลงมา คือ การมีผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้นตามกระบวนการและเทคโนโลยีสมัยใหม่ และการมีผลิตภัณฑ์ที่ช่วยลดต้นทุนหรือเพิ่มมูลค่าทางธุรกิจ ($\overline{X}$ =4.19 และ $\overline{X}$ =4.16) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการศึกษาอิทธิพลส่งผ่านของการให้คำแนะนำปรึกษาที่เชื่อมโยงแรงบันดาลใจ ความสามารถทางนวัตกรรมและความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการที่มีต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ พบว่า แบบจำลองหลังการปรับโมเดลมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ได้แก่ χ^2=194.64 df=170 p-value = 0.09471 RMSEA=0.015 RMR=.014 NFI=0.9 NNFI=1 GFI=.97 AGFI=.95 อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานของตัวแปรแฝงอิสระที่แสดงถึง อิทธิรวม อิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมต่อตัวแปรแฝงตาม

ตัวแปรอิสระ	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ตัวแปรแฝงตาม											
		แรงบันดาลใจ (Inspiration)			ความสามารถทางนวัตกรรม (Innovativeness)			ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial readiness)			ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial intention)		
		TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE
การให้คำแนะนำ	b	.53**	.43**	.10**	.42**	.42**	-	.45**	-.04	.49**	.35**	-	.35**
ปรึกษา	S.E.	.05	.04	.02	.05	.05	-	.05	.04	.06	.04	-	.04
(Mentoring)	β	.75	.62	.13	.48	.48	-	.59	-.04	.63	.45	-	.45

2

ตารางที่ 1 สัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานของตัวแปรแฝงอิสระที่แสดงถึง อิทธิรวม อิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมต่อตัวแปรแฝงตาม (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ตัวแปรแฝงตาม: แรงบันดาลใจ (Inspiration)			ความสามารถทางนวัตกรรม (Innovativeness)			ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial readiness)			ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial intention)		
		TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE
แรงบันดาลใจ (Inspiration)	b	-	-	-	-	-	-	.63**	.63**	-	.31**	-	.31**
	S.E.	-	-	-	-	-	-	.09	.09	-	.05	-	.05
	β	-	-	-	-	-	-	.58	.58	-	.29	-	.29
ความสามารถทางนวัตกรรม (Innovativeness)	b	.23**	.23**	-	-	-	-	.50**	.36**	.14**	.54**	.29**	.25**
	S.E.	.05	.05	-	-	-	-	.06	.05	.03	.06	.05	.04
	β	.28	.28	-	-	-	-	.56	.40	.16	.61	.33	.28
ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial readiness)	b	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.49**	.49**	-
	S.E.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.07	.07	-
	β	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.49	.49	-
R^2			0.62			0.23			0.72			0.59	

ดัชนีความสอดคล้อง

χ^2=194.64 df=170 p-value = 0.09471 RMSEA=0.015 RMR=.014 NFI=0.99 NNFI=1 GFI=.97 AGFI=.95

** หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ .01

จากตารางที่ 1 สรุปว่า (1) การให้คำแนะนำปรึกษามีอิทธิพลทางตรงต่อแรงบันดาลใจ มีคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน =.043 และ 0.62 และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อแรงบันดาลใจโดยผ่านความสามารถทางนวัตกรรม มีคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน = 0.10 และ 0.13 มีอิทธิพลรวมต่อแรงบันดาลใจ มีคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน =0.53 และ 0.75 อีกทั้งการให้คำแนะนำปรึกษามีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถทางนวัตกรรม มีคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน =0.42 และ 0.48 โดยที่การให้คำแนะนำปรึกษามีอิทธิพลทางอ้อมต่อความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการผ่านแรงบันดาลใจและความสามารถทางนวัตกรรม มีคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน = 0.45 และ 0.59 อีกทั้งการให้คำแนะนำปรึกษามีอิทธิพลทางอ้อมต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการโดยผ่านแรงบันดาลใจ ความสามารถทางนวัตกรรม และความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ มีคะแนน

ดิบและคะแนนมาตรฐาน = 0.35 และ 0.45 (2) แรงบันดาลใจมีอิทธิพลทางตรงต่อความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ มีคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน = 0.63 และ .58 แรงบันดาลใจมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ มีคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน= 0.31 และ 0.29 (3) ความสามารถทางนวัตกรรมมีอิทธิพลทางตรงต่อแรงบันดาลใจ มีขนาดอิทธิพลที่เป็นคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน =0.23 และ 0.28 และความสามารถทางนวัตกรรมมีอิทธิพลทางตรงต่อความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ มีคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน = 0.36 และ 0.40 อีกทั้งความสามารถทางนวัตกรรมยังมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการผ่านแรงบันดาลใจมีคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน =0.14 และ 0.16 มีอิทธิพลรวมต่อความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ มีคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน = 0.50 และ 0.56 ตามลำดับ ความสามารถทางนวัตกรรมมีอิทธิพลทางตรงต่อความตั้งใจในการเป็น มีคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน = 0.29 และ 0.33 โดยที่ความสามารถทางนวัตกรรมมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการผ่านความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ มีคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน = 0.25 และ 0.28 ตามลำดับ มีอิทธิพลรวมต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ มีคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน = 0.54 และ 0.61 ตามลำดับ และ (4) ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลรวมต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ มีคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน = 0.49 ในสัดส่วนที่เท่ากัน

โดยที่ตัวแปรด้านการให้คำแนะนำปรึกษามีอิทธิพลทางตรงต่อแรงบันดาลใจมากที่สุดมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง = 0.62 รองลงมา คือ การให้คำแนะนำปรึกษามีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถทางนวัตกรรมค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง = 0.48 การให้คำแนะนำนำปรึกษาไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง = -0.04 แต่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการเป็นผู้ประกอบการโดยอ้อมผ่านแรงบันดาลใจและความสามารถทางนวัตกรรมค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง = 0.55 แรงบันดาลใจมีอิทธิพลทางตรงต่อความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง = 0.58 ความสามารถทางนวัตกรรมมีอิทธิพลทางตรงต่อความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง

= 0.40 และความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางตรงต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง = 0.49 ตัวแปรโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของสมาชิกศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาได้ร้อยละ 59 ดังรูปภาพที่ 1

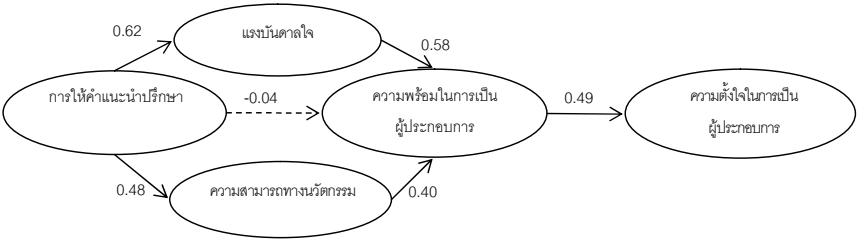

รูปภาพที่ 1 อิทธิพลส่งผ่านของตัวแปรที่มีต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการอาชีวศึกษา

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ผลการศึกษาองค์ประกอบของความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของสมาชิกศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา พบว่า ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการขึ้นอยู่กับการให้คำแนะนำปรึกษาซึ่งมีอิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวม = 0.35 ผ่านแรงบันดาลใจซึ่งมีอิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวม = 0.31 และความสามารถทางนวัตกรรมซึ่งมีอิทธิพลทางตรง= 0.29 อิทธิพลทางอ้อม = 0.25 และอิทธิพลรวม = 0.54 ที่เชื่อมโยงกับความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการซึ่งมีอิทธิพลทางตรง = 0.49 อิทธิพลรวม = 0.49 โดยมีคะแนนอิทธิพลที่เป็นคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน = 0.54 และ 0.61 รองลงมา คือ ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ การให้คำแนะนำปรึกษาและแรงบันดาลใจ ตามลำดับ โดยที่การพิจารณาคะแนนอิทธิพลทางตรง พบว่า ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลมากที่สุดมีคะแนนอิทธิพลที่เป็นค่าคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน = 0.49 และ 0.49 รองลงมา คือ ความสามารถทางนวัตกรรม มีคะแนนอิทธิพลที่เป็นค่าคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน = 0.29 และ 0.33 ดังรูปภาพที่ 2

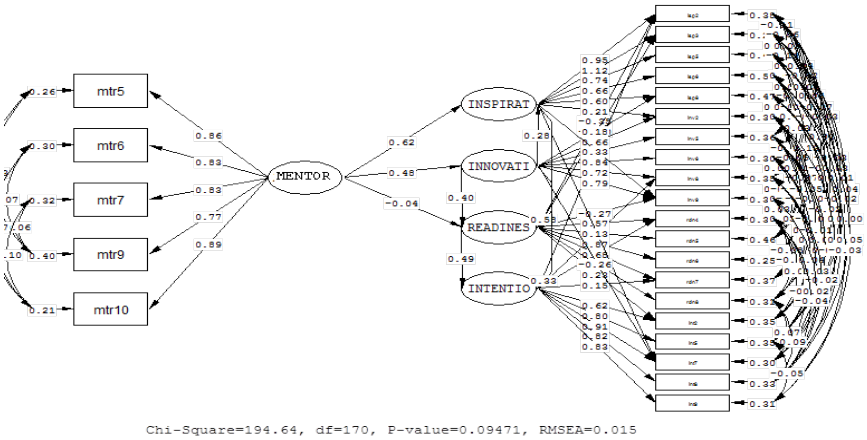

รูปภาพที่ 2 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวแบบจำลองความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ

จากรูปภาพที่ 2 พบว่า ดัชนี χ^2=161.85 df=140 ซึ่งไม่เกิน 2.0, p-value=0.09884 ซึ่งมากกว่าหรือเท่ากับ 0.05, RMSEA=0.016 ซึ่งน้อยกว่า 0.05, RMR=.011 ซึ่งน้อยกว่า 0.05, NFI=1 NNFI=1 GFI=.98 AGFI=.95 ซึ่งมากกว่า 0.90 และไม่เกิน 1.0 โดย Kelloway (2015) สรุปได้ว่า โมเดลสมการโครงสร้างที่พัฒนาขึ้นมามีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า การให้คำแนะนำปรึกษามีความสำคัญมากที่สุดเป็นอันดับแรก โดยที่ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการและแรงบันดาลใจมีความสำคัญมากที่สุดเช่นกัน ยกเว้นความสามารถทางนวัตกรรมมีความสำคัญระดับมาก โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง χ^2=161.85 df=140 p-value=0.09884 RMSEA=0.016 RMR=.011 NFI=1 NNFI=1 GFI=.98 AGFI=.95 อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้และสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ระดับนัยสำคัญ .01 โดยการให้คำแนะนำปรึกษามีอิทธิพลส่งผ่านต่อแรงบันดาลใจ

มากที่สุด รองลงมา คือ การให้คำแนะนำปรึกษามีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถทางนวัตกรรม แรงบันดาลใจมีอิทธิพลทางตรงต่อความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ ความสามารถทางนวัตกรรมมีอิทธิพลทางตรงต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ ผลการศึกษาองค์ประกอบของความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการขึ้นอยู่กับการให้คำแนะนำปรึกษาผ่านแรงบันดาลใจและความสามารถทางนวัตกรรมที่เชื่อมโยงกับความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ

อภิปรายผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการศึกษา ระดับความสำคัญของการให้คำแนะนำปรึกษา แรงบันดาลใจ ความสามารถทางนวัตกรรม ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการและความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของสมาชิกศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาสรุปได้ ดังนี้

การให้คำแนะปรึกษามีความสำคัญมากที่สุด เนื่องจากสมาชิกได้รับการดูแลด้วยความเอาใจใส่ เอื้ออาทรจากพี่เลี้ยงของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของ Malebana (2014 : 1021) ที่สรุปว่า ผู้ให้คำแนะนำปรึกษาที่มีประสบการณ์ทางธุรกิจที่ปฏิบัติต่อผู้รับคำแนะนำปรึกษาด้วยความเอื้ออาทรเป็นปัจจัยสนับสนุนที่จำเป็นสำหรับการประกอบการธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ รองลงมา คือ แรงบันดาลใจ แต่มีความความสำคัญระดับมากที่สุดเช่นกัน เพราะสถานศึกษาอาชีวศึกษาได้มีศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาที่ให้ความรู้ ทักษะในการประกอบการและพาสมาชิกของศูนย์ฯ ไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยการศึกษาดูงานรวมถึงสถานประกอบการของเครือข่ายทางธุรกิจ ดังนั้น จึงเกิดแรงบันดาลใจที่อยากจะประกอบธุรกิจ สัมพันธ์กับงานศึกษาของ บุญฑวรรณ วิงวอน (2556); Holienka (2014 : 42) ที่สรุปว่า การสนับสนุนข้อมูล ข้อเสนอแนะจากผู้ให้คำแนะนำปรึกษาไม่ว่าจะเพื่อนที่ประสบความสำเร็จทางธุรกิจย่อมเป็นโอกาสอันดีที่จะสร้างจิตวิญญาณความเป็นผู้ประกอบการให้เกิดขึ้นตั้งแต่ระดับเยาวชน รวมทั้งการเปิดโอกาสให้มีการสร้างเครือข่ายทั้งระหว่างเยาวชนด้วยกันและการสร้างเครือข่ายกับภาคธุรกิจและนำไปปฏิบัติได้จริง

ความสามารถทางนวัตกรรมมีความสำคัญระดับมาก เนื่องจากในยุคปัจจุบันธุรกิจต้องมีการนำนวัตกรรมมาสร้างความได้เปรียบทางธุรกิจ สร้างความแตกต่าง

ในผลิตภัณฑ์ผ่านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใหม่ๆ ด้วยการประยุกต์ใช้นวัตกรรมเพื่อแสวงหาโอกาสในการประกอบธุรกิจ สัมพันธ์กับแนวคิดของ Olugbola (2017 : 8) ที่สรุปว่า การสร้างนวัตกรรมให้ธุรกิจเป็นหัวใจของการเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่ต้องขับเคลื่อนธุรกิจเหนือคู่แข่งขัน อีกทั้งความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการมีความสำคัญมากที่สุดเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นความพร้อมด้านการเงิน ที่ดิน อุปกรณ์ ประสบการณ์ และเครือข่ายทางธุรกิจ ดังงานศึกษาของ Braunerhjelm (2014) ได้สนับสนุนการรวมกลุ่มของเครือข่ายเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเนื่องจากแต่ละบุคคลหรือธุรกิจจะมีความโดดเด่นแตกต่างกันไปที่จะมาสนับสนุนธุรกิจให้มีโอกาสประสบความสำเร็จไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางธุรกิจที่เป็นปัจจุบันข้อมูลทางการตลาด ข้อมูลคู่แข่งขัน และผู้จัดหาวัตถุดิบ สัมพันธ์กับงานศึกษาของ Coduras, Manuel, Alvarez and Ruiz (2016 : 101); Olugbola (2017 : 8) ที่สรุปว่า ความพร้อมด้านทักษะการวิเคราะห์ สติปัญญาและความรู้ไม่เพียงส่งผลต่อเลือกอาชีพของนักศึกษาที่มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการแต่ยังเป็นหนทางในการพัฒนาเศรษฐกิจของแต่ละประเทศอีกด้วย

ลำดับสุดท้ายความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการมีความสำคัญมากที่สุดด้วยเหตุผลเพราะหากผู้ใดมีความสนใจมุ่งมั่นและมีความต้องการที่จะสร้างกิจการของตนเองในอนาคตย่อมมีโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับงานศึกษาของ Ajzen (1991 : 179) ที่อธิบายว่า ลักษณะที่สำคัญของการเป็นผู้ประกอบการ คือ ต้องมีความตระหนัก ความมั่นใจของเอกบุคคลว่ามีแนวโน้มที่จะสร้างกิจการในอนาคต ดังงานศึกษาของ Shapero and Sokol (1982) ที่ส่งเสริมว่าบุคคลใดก็ตามหากมีการตัดสินใจที่จะเปลี่ยนทิศทางการดำเนินชีวิตหรือแนวโน้มที่จะก่อตั้งธุรกิจของตนเองมักจะต้องวางแผนและเตรียมความพร้อมในการเผชิญกับการชีวิตประจำวัน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการศึกษาอิทธิพลส่งผ่านของการให้คำแนะนำปรึกษาที่เชื่อมโยงแรงบันดาลใจ ความสามารถทางนวัตกรรมและความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการไปสู่ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของสมาชิกศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา สรุปดังนี้

การให้คำแนะนำปรึกษามีอิทธิพลทางตรงต่อแรงบันดาลใจเพราะสมาชิกคนใดที่มีแรงบันดาลใจอยากจะเป็นผู้ประกอบการอันเป็นผลมาจากการดูแลจากพี่เลี้ยงที่คอยช่วยเหลือสนับสนุนสมาชิกอย่างใกล้ชิด สอดคล้องกับการศึกษาของ Eller, Lev and Feurer (2014 : 818) ที่พบว่า พี่เลี้ยงที่ดูแลเอาใจใส่ให้กำลังใจเข้าถึงได้ง่ายและมีความเป็นกันเองซึ่งเป็นปัจจัยทางอ้อมที่ทำให้สมาชิกอยากจะปฏิบัติตามพี่เลี้ยงแนะนำเพราะเป็นแรงบวกที่มีผลให้มุ่งสู่การเป็นผู้ประกอบการในอนาคต

การให้คำแนะนำปรึกษามีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถทางนวัตกรรม เพราะผู้ให้คำแนะนำปรึกษามีความรู้และมีประสบการณ์ในการประกอบการธุรกิจไม่เพียงแต่จะแนะนำถึงวิธีการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เท่านั้น แต่ยังต้องกระตุ้นให้เกิดความสามารถทางนวัตกรรมด้วย สัมพันธ์กับการศึกษาของ Elshaw, Fass and Mauntel (2018 : 358) ที่สรุปว่า การให้คำแนะนำปรึกษาจะนำไปสู่การสืบทอดธุรกิจเพื่อให้มีความสามารถและทักษะในระดับสูงผ่านทักษะในการสร้างนวัตกรรมให้มีความแตกต่างและโดดเด่น โดยที่แรงบันดาลใจของบุคคลเป็นมุมมองที่สร้างสรรค์จากภายในจิตใจและได้รับการกระตุ้นจากภายนอก เพื่อให้บุคคลมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการเปลี่ยนความคิดที่จะพัฒนาหรือการกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จ

การให้คำแนะนำนำปรึกษาไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการแต่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการเป็นผู้ประกอบการโดยอ้อมผ่านแรงบันดาลใจและความสามารถทางนวัตกรรมที่เป็นเช่นนี้เพราะ เมื่อสมาชิกได้รับการแนะนำปรึกษาดีย่อมเกิดแรงบันดาลใจที่จะแสวงหาโอกาสในการเป็นผู้ประกอบการด้วยการสร้างความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ แม้ว่าการให้คำแนะนำปรึกษาไม่ส่งผลให้เกิดความพร้อมโดยตรงก็ตาม สัมพันธ์กับงานศึกษาของ Braunerhjelm (2014) ที่สรุปว่า แรงบันดาลใจจะไปกระตุ้นทางอ้อมให้เกิดความสามารถทางนวัตกรรมก่อนแล้วจึงจะเกิดความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการในภายหลัง

แรงบันดาลใจมีอิทธิพลทางตรงต่อความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการเพราะการบอกเล่าหรือการแนะนำของผู้มีประสบการณ์ที่มีศักยภาพส่งผลให้เกิดความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ สอดคล้องกับงาน Stolz (2015) ที่สนับสนุนว่า

แรงบันดาลใจเป็นการเปิดรับประสบการณ์ใหม่ ๆ หากแรงบันดาลใจเข้าไปดลใจในความรู้สึกนึกคิดของบุคคลแล้วย่อมมีผลต่อความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการได้เช่นกัน

ความสามารถทางนวัตกรรมมีอิทธิพลทางตรงต่อความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ เพราะยุคการแข่งขันทางธุรกิจในปัจจุบันต้องมีการประยุกต์ใช้นวัตกรรมมาลดต้นทุนสร้างความแตกต่างให้กับผลิตภัณฑ์เพื่อให้แตกต่างจากคู่แข่งขัน มีการคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่อย่างต่อเนื่องที่ตอบโจทย์ความต้องการของลูกค้าหรือให้สอดรับกับพฤติกรรมผู้บริโภค สอดคล้องกับแนวคิดของ Coduras, Manuel, Alvarez and Ruiz (2016: 101) ที่นำเสนอว่า ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้ประกอบการในยุคปัจจุบันที่ต้องมีเงินทุน ทุนทางสังคม นวัตกรรมสมัยใหม่ เครือข่ายธุรกิจ ประสบการณ์จากเครือญาติ ครอบครัวและองค์การที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จได้เร็วขึ้น

ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางตรงต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ เพราะความพร้อมเป็นปัจจัยในการเกื้อหนุนสมาชิกไม่ว่าจะเป็นด้านความเป็นผู้นำ ความสามารถเชิงรุก ความใฝ่ใจในการเรียนรู้ ความเป็นนักแสวงหาโอกาสผ่านความคิดสร้างสรรค์ที่แตกต่างที่มีอยู่ในตัวตนของเอกบุคคล สัมพันธ์กับแนวคิดของ Schumpeter (1934 : 66) ที่สรุปว่า การเป็นผู้ประกอบการต้องมีความพร้อมด้านทุนทางสังคม ความสามารถในการสร้างนวัตกรรมและมีความสร้างสรรค์มากกว่าบุคคลทั่วไป ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ศึกษาองค์ประกอบของความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการขึ้นอยู่กับการให้คำแนะนำปรึกษา เพราะพี่เลี้ยงจะให้ข้อมูลด้านธุรกิจการดูแลเอาใจใส่ การสนับสนุนส่งเสริมให้มีความสามารถทางนวัตกรรมภายใต้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่แตกต่างจากคู่แข่ง ผลวิจัยมีความเกี่ยวข้องกับแนวคิดของ Holienka (2014 : 47) ที่สรุปว่า ความเป็นผู้ประกอบรุ่นเยาว์ต้องประยุกต์ใช้นวัตกรรมเพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการสร้างโอกาสให้กับธุรกิจรวมถึงแรงบันดาลใจของสมาชิกที่ได้รับจากพี่เลี้ยง เครือข่าย การเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้อื่นและแรงบันดาลใจจากตนเองที่จะสร้างความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ

สัมพันธ์กับแนวทางการศึกษาของ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2562) ที่สรุปว่า โปรแกรมการให้คำแนะนำปรึกษาของศูนย์บ่มเพาะช่วยสร้างความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการได้ ท้ายที่สุดส่งผลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของสมาชิกศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ควรมีกลไกลและระบบในการให้คำแนะนำปรึกษาให้ครอบคลุมเทคนิคหรือวิธีการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ทางธุรกิจที่จะช่วยให้ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เกิดความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการในการขับเคลื่อนธุรกิจใหม่ได้

1.2 ข้อมูลองค์ประกอบของความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการซึ่งเป็นผลลัพธ์ของงานวิจัยนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาสามารถนำไปสนับสนุนโครงการและกิจกรรมของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาที่จะสนับสนุนให้สมาชิกสามารถเขียนแผนธุรกิจได้ในเชิงรูปธรรม

2) ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

2.1 นำองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับความตั้งในการเป็นผู้ประกอบการไปขยายผลในเวทีระดับชาติและเครือข่ายศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาคเอกชน

2.2 การคัดเลือกตัวแปรส่งผ่านที่มีความสำคัญต่อการเป็นผู้ประกอบการ คือ เครือข่ายธุรกิจ ผู้ที่สนใจควรนำไปสนับสนุนต่อยอดเชิงวิชาการต่อไป

3) ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถทางนวัตกรรมมีอิทธิพลค่อนข้างต่ำ คือ มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .48 ซึ่งในทางทฤษฎีความสามารถทางนวัตกรรมมีความสำคัญต่อการเป็นผู้ประกอบการ ดังนั้น ควรจะศึกษานวัตกรรมการจัดการนวัตกรรมการตลาด นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ และนวัตกรรมองค์การที่ส่งผลต่อความได้เปรียบของธุรกิจยุคปัจจุบันเพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *รายงานวิจัยการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

บุญฑวรรณ วิงวอน. (2556). *การเป็นผู้ประกอบการยุคโลกาภิวัตน์.* กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2562). *เชิดชูเกียรติสถานศึกษาที่มีผลการประเมินศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาระดับชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562.* กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2558). *วาระปฏิรูปที่ 15 : การสร้างสังคมผู้ประกอบการ.* กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

Andersen, T. & Hougaard K. F. (2017). *Taking the future into their own hands-youth work and entrepreneurial learning.* European Commission, Luxembourg : Publications Office of the European.

Ajzen, I. (1991). The theory of planned behaviors. *Organizational Behavior and Human Decision Process, 50*(2), 179-211.

Braunerhjelm, P. (2014). *20 years of entrepreneurship research,* Swedish Entrepreneurship Forum 2014. Sweden : TMG Tabergs Press.

Burks, J. S., Jensen, T. & Kagan E. (2017). *Mentoring in startup ecosystems.* Social Sciences Research Network Electronic Paper Collection University of Michigan, United States.

Coduras, A., Manuel, Alvarez, J. M. S. & Ruiz, J. (2016). Measuring readiness for entrepreneurship : An information tool proposal. *Journal of Innovation & Knowledge,* 1(2), 99-108.

Daramasetiawan, N. K. (2018). *Readiness and Entrepreneurial Self-Efficacy Actors of SMEs Snake-Fruit processed Products in the Conduct of e-Business.* (December 24, 2019) Retrieved from https://doi.org/10.2991/aicmar-18.2019.1.

Ekpoh, U. I. & Ukot, S. I. (2019). Mentoring Practices and Lecturers' Teaching Effectiveness in Universities. *Journal of Education and Human Development,* 8(4), 131-139.

Eller, L. S., Lev, E. L. & Feurer, A. (2014). Key components of an effective mentoring relationship : A qualitative study. *Nurse Education Today,* 34(5), 815–820.

Elshaw, J., Fass, D., & Mauntel, B. (2018). Cognitive mentorship : protégé behavior as a mediator to performance. *Mentoring & Tutoring : Partnership in Learning,* 26 (4), 358-376.

Etienne, St., J. & Cynthia, M. (2015). Developing Attitudes toward an Entrepreneurial Career through Mentoring : The Mediating Role of Entrepreneurial Self-Efficacy. *Journal of Career Development,* 42 (4), 325-338.

Gibb, A. A. & Ritchie, J. R. (1982). Understanding the process of starting small businesses. *European Small Business Journal*, 1(1), 26-45.

Gozukara, I. & Kolakoglu, N. (2015). Enhancing entrepreneurial intention and innovativeness of university students : the mediating role of entrepreneurial alertness. *International Business Research,* 9(2), 34-45.

Holienka, M. (2014). Youth entrepreneurship in slovakia : a GEM based perspective. *Comenius Management Review*, 8(2), 41-50.

Johannisson, B. (2014). *The practice approach and interactive research in entrepreneurship and small-scale venturing.* United Kingdom : Edward Elgar Publishing.

Kallas, E. (2019). Environment-Readiness Entrepreneurship Intention Model : The Case of Estonians and the Russian-Speaking Minority in Estonia. *SAGE Open*, 9(1), 1-15.

Kelloway, E. K. (2015). *Using Mplus for Structural Equation Modeling : A Researcher's Guide* (2nd ed.). CA : Sage Publications.

Kram, K. E. (1983). Phases of the mentor relationship. *Academy of Management Journal*, 26(4), 608-625.

Likert, R. (1932). *A technique for the measurement of attitudes.* New York : The Science Press.

Malebana, M. J. (2014). The effect of knowledge of entrepreneurial support on entrepreneurial intention. *Mediterranean Journal of Social Sciences,* 5(20), 1020-1028.

Nabi, G., Walmsley, A. & Akhtar, I. (2019). Mentoring functions and entrepreneur development in the early years of university. *Studies in Higher Education,* 46(6), 1020-1028.

Nunnally, J. C. (1978). *Psychometric theory* (2nd Ed)., New York : Mc Graw-Hill.

Olugbola, S. A. (2017). Exploring entrepreneurial readiness of youth and startup success components : entrepreneurship training as a moderator. *Journal of Innovation & Knowledge,* 2(3), 155–171.

Porter, M. E. (1980). *Competitive Strategy* : Techniques for Analyzing Industries and Competitors. New York : Free Press.

Schumpeter, J. A. (1934). *The theory of economic development.* United States : Harvard University Press.

Shapero, A. & Sokol, L. (1982). *The social dimensions of entrepreneurship.* United States : Prentice-Hall.

Stolz, L. E. (2015). *Inspiration-an analysis of students' conception of inspiration in art and design.* Faculty of Art and Design University of Lapland, Finland.

Wartiovaaraa, M., Lahtia, T. & Wincent, J. (2018). *The role of inspiration in entrepreneurship : The role of inspiration in entrepreneurship : theory and the future research*. (February 15, 2563) Retrieved from https://www.sciencedirect.com/science /article/abs/pii/S0148296318305915?via%3Dihub.